

60% de Ghaelscoileanna ó thuaidh i gcóiríocht shealadach go fóill

Le Gearóid Ó Mullaoir

Tá breis agus leath na mbunscoileanna ó thuaidh i bhfoirgnimh shealadacha a bhíonn fuar agus fluich go minic, a fuarthas amach an tseachtain seo.

Is í earnáil na Gaeilge an earnáil is mó fás sa Tuaisceart agus tá 36 bunscoil anois ann 50 bliain ó bunaíodh an chéad cheann i mBéal Feirste.

Ach tá 60% acu i **gcóiríocht** shealadach gan aon dóchas go dtógfar foirgnimh úra dóibh.

Ach deir na heagraíochtaí Gaeilge gur mar gheall ar riail chonspóideach a chuirtear as an áireamh iad nuair a scaiptear an **maoiniú** le scoileanna úra a thógáil.

Ar cheann de na príomheiritéirí tá go bhfuil an foirgneamh ina bhfuil an scoil iontach sean – ach níl son bhunscoil Ghaelach níos aosta ná

'Níl sé ceart go gcaithfidh muid troid': Príomhoide Gaelscoil Éadain Mhóir i nDoire, Mary Nic Ailín

leathchéad bliain, mar sin fágtar ar an trá fhólaibh iad.

Tá fás faoi chóg ar líon na bpáistí atá ag freastal ar scoil Ghaelach le 20 bliain anuas sa Tuaisceart, agus tá breis agus 7,000 scoláire acu anois.

Ach deir eagraíocht a bunaíodh 20 bliain ó shin le scoileanna a chur ar bun agus a fhorbairt, iontaobhas na Gaelscolaíochta, go bhfuil a gcuid airgid cuite agus go bhfuil géarghá le hinfheistíocht nua.

Fuair iontaobhas na Gaelscolaíochta deontas amháin de £3.4m (£4.1m) nuair a bunaíodh é in 2001 agus níl airgead fágtha.

Tá fás 82% ar earnáil na Gaeilge sa Tuaisceart le deich mbliana anuas agus ardú 69% ar líon na scoláirí sna bunscoileanna.

I gcathair Dhoire, tá trí bhunscoil ann – Gaelscoil na Daróige, Bunscoil

Scannalach: Bunscoil Cholmille i nDoire agus, thíos, Gaelscoil Uí Dhochartaigh ar an Srath Bán, Co. Thír Eoghain

FOCLÓIRÍN

cóiríocht: accommodation
maoiniú: funding

Cholmille agus Gaelscoil Éadain Mhóir – iad uilig i gcóiríocht shealadach ainneoin gur cuireadh ar bun iad blianta fada ó shin.

Bhí Gaelscoil Éadain Mhóir ag súil

go mbronnfai foirgneamh orthu amaraidh nuair a d'fhógair an Roinn Oideachais ó thuaidh scéim tógála ar fíú £156m (€183m) i.

Ach theip orthu arís mar go ndúradh nach raibh an teach scoile 'sean' go leor. Bunaíodh Gaelscoil Éadain Mhóir 23 bliain ó shin i mBotháin atá déanta d'adhmaid.

"Ní sé ceart go gcaithfidh muid troid le haghaidh rud chomh bunúsach le foirgneamh sáistúil," a

dúirt príomhoide na scoile, Mary Nic Ailín.

"Cinnté cuireann sé as do roinnt tuismitheoirí a bheadh ag cur a gcuid páistí chuig Gaelscoil murach sin.

"Ina ainneoin sin bíonn fás ar uimhreacha s'againne mar tá a fhios ag muintir na háite faoi chaighdeán ard na scoile agus na buntáistí a thagann leis an dátheangachas. Ach níl

Ar lean ar leathanach 3